

1. Ο αναδιπλασιασμός

Οι συντελικοί χρόνοι, (φανερώνουν αυτό που έχει γίνει (συντελεσμένο), δηλαδή ο παρακείμενος, ο υπερσυντέλικος και ο συντελεσμένος μέλλοντας, έχουν στην αρχή του θέματος **αναδιπλασιασμό**.

Η πιο συνηθισμένη μορφή αναδιπλασιασμού:

η επανάληψη του αρχικού συμφώνου του ρήματος με ένα **ε**

Παραδείγματα στα νέα ελληνικά:

μεμονωμένο: αυτό που έχει απομονωθεί

γεγονός: αυτό που έχει γίνει

δεδομένο: αυτό που έχει δοθεί

πεπρωμένο: αυτό που έχει ορισθεί να γίνει

πεπερασμένος: αυτός που έχει περάσει

πεπαιδευμένος: αυτός που έχει μορφωθεί

τετριμένος: αυτός που έχει τριφτεί (κοινός)

συγκεκριμένος: αυτός που έχει γίνει σαφής

διακεκριμένος: αυτός που έχει διακριθεί

πεπραγμένα: αυτό που έχουν γίνει

δεδουλευμένα: αυτά που έχει δουλέψει κάποιος

παρατεταμένο: αυτό που έχει διαρκέσει πολύ

διακεκομμένο: αυτό που έχει διακοπεί

Είδη ομαλού αναδιπλασιασμού

	Το ρήμα αρχίζει από:	είδος αναδιπλασιασμού
Α.	1. απλό σύμφωνο (εκτός του ρ -)	επανάληψη του αρχικού συμφώνου + ε λύω → λέ λυκα γράφω → γέ γραφα κρίνω → κέ κρινα πράττω → πέ πραχα δράττω → δέ δραχα τρίβω → τέ τριφα
	2. δύο σύμφωνα, από τα οποία: το πρώτο είναι άφωνο (κ, γ, χ, π, β, φ, τ, δ, θ) και το δεύτερο υγρό ή ένρινο (μ, ν, λ, ρ)	
Β.	1. διπλό σύμφωνο (ζ, ξ, ψ) 2. ρ - 3. δύο σύμφωνα, χωρίς να είναι το πρώτο άφωνο και το δεύτερο υγρό ή ένρινο 4. τρία σύμφωνα	συλλαβική αύξηση (βλ. Ενότητα 7) ψεύδω → έ ψευκα ράπτω → έ ρραφα (Προσοχή στον διπλασιασμό του ρ!) κτείνω → έ κτονα πταίω → έ πτωκα στρατεύω → έ στράτευκα
	Γ. Φωνήεν ή δίφθογγο	χρονική αύξηση (βλ. Ενότητα 7) έλπιζω → ή λπικα άθροίζω → ή θροικα

➡ Παρατηρήσεις

1. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται στον αναδιπλασιασμό που παίρνουν τα ρήματα που αρχίζουν από **δασέα** σύμφωνα (χ, φ, θ), τα οποία **τρέπονται** στα αντίστοιχα **ψιλά** (κ, π, τ): (σελίδα: 19)

$\chi \rightarrow \kappa$ χορεύω → κε-χόρευκα

$\varphi \rightarrow \pi$ φυλάττω → πε-φύλαχα

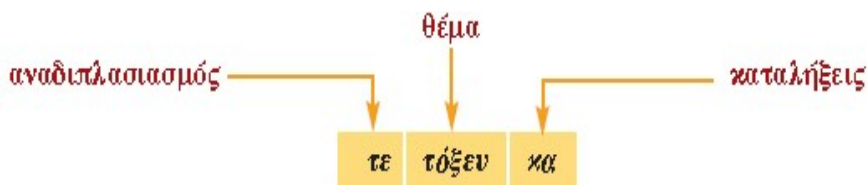
$\theta \rightarrow \tau$ θύω → τέ-θυκα

2. Στα σύνθετα ή παρασύνθετα ρήματα με **α'** **συνθετικό πρόθεση** ο αναδιπλασιασμός μπαίνει **μετά την πρόθεση**, π.χ. άπο-γράφω → άπο-γέ-γραφα.

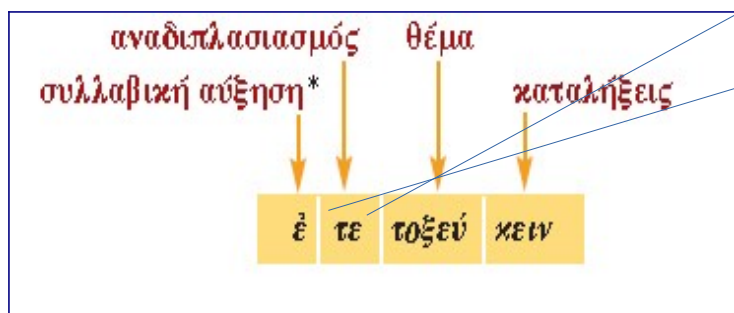
2. Οριστική παρακειμένου και υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής βαρύτονων ρημάτων

(Βαρύτονα: δεν τονίζονται στη λήγουσα)

Σχηματισμός οριστικής παρακειμένου ε.φ.

Σχηματισμός οριστικής υπερσυντελικού ε.φ.

Χαρακτηριστική συλλαβή παρακειμένου:

- **ΚΑ**

Υπερσυντέλικος: τα θέλει ΟΛΑ δικά του: και αναδιπλασιασμός και συλλαβική αύξηση

Χαρακτηριστική συλλαβή υπερσυντελικού:

- **ΚΕ**

Κλίση

οριστική παρακειμένου	οριστική υπερσυντελικού
τε-τόξευ-κα	έ-τε-τοξεύ-κειν
τε-τόξευ-κας	έ-τε-τοξεύ-κεις
τε-τόξευ-κε	έ-τε-τοξεύ-κει
τε-τοξεύ-καμεν	έ-τε-τοξεύ-κεμεν
τε-τοξεύ-κατε	έ-τε-τοξεύ-κετε
τε-τοξεύ-κασι(ν)	έ-τε-τοξεύ-κεσαν